

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-121 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-52/999-360
Karar Tarihi : 5.8.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Murat AYBER, Canan KARAMANOĞLU

C. BAŞVURAN : ...

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - TMMOB Makina Mühendisleri Odası Denizli Şubesi
Fethiye İlçeTemsilciliği
Cumhuriyet Mh. Dispanser Sk. Aygün İşhanı K:1 No:101
Fethiye/Muğla
- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Denizli Şubesi Ortaca
İlçeTemsilciliği
Şerif Naz Başoğlu Cd. No:9 K:2 Ortaca/İstanbul

E. DOSYA KONUSU : Muğla ili Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz ilçelerinde faaliyet gösteren makina ve elektrik mühendislerinin bağlı oldukları Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Makina Mühendisleri Odası ve TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası bünyesinde havuz sistemi kurarak, sistem dışında faaliyet gösteren mühendislerin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle; Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz ilçelerinde faaliyet gösteren makina ve elektrik mühendislerinin havuz sistemi kurarak sistem dışında faaliyet gösteren mühendislerin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddia edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.5.2010 tarih 3805 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 8.6.2010 tarih ve 2010-4-121/İİ-10-257 MH sayılı İlk İnceleme Raporu, 17.6.2010 tarih ve 10-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 10-44/779-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 28.7.2010 tarih ve 2010-4-121/ÖA-10-174.MA sayılı Önaraştırma Raporu 29.7.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/309 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

50 İncelemeye konu dosyanın içeriği ve yapılan şikâyetin makine ve elektrik, mühendisleri odalarının uygulamalarına yönelik olması sebebiyle ilgili ürün pazarının "makina mühendisliği hizmetleri" ve "elektrik mühendisliği hizmetleri" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Mühendisler proje çizimi ve fenni mesuliyet (teknik uygulama sorumluluğu) olmak üzere başlıca iki alanda hizmet vermektedir. Proje hizmetleri sunabilmek için herhangi bir coğrafi alan kısıtlaması olmayıp, farklı illerde bulunan mühendisler Türkiye'nin her yerinde proje hizmeti sunabilmektedirler. Bu doğrultuda proje hizmetleri için ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

60 Öneri kapsamında görüşü alınan şikâyetçi 18.11.2009 tarihli telefon görüşmesinde raportörlere: Mimarlar Odası tarafından "Havuz" uygulamasının yürürlüğe konulduğu, buna göre havuza dâhil olmayan mimarların projelerinin fiili durum hatta taciz yaratılarak onaylanmadığı, hâsılanın %20'si havuza aktarılırken %80'inin proje sahibi mimarda kaldığı, 252 2826511 numaralı telefonda irtibat kurulduğu takdirde Oda yetkililerinin aleni olarak havuza dâhil olunmasını salık verdiği ve uygulamanın inkâr edilmediği, Makine Mühendisleri için de benzer bir durumun geçerli olduğu, teknik eksiklik bahaneleri ile projelerin onaylanmasından imtina edildiği ifade edilmiştir.

70 ... ile yapılan görüşme üzerine, ... ile gerçekleştirilen telefon görüşmesinde aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

80 *"Fethiye'de mukim makina mühendisiyim. Projelerimiz eksiklik bahanesi ile onaylanmamakta veya geç onaylanmaktadır. Uygulama Ortaca mesleki Denetim birimince yürütülmektedir. Muğla'daki başvurularında projelerim hemen onaylanırken Ortaca ve Fethiye'de onaylanmamakta, buna karşın o İlçelerdeki mühendislerin projeleri hemen onaylanmaktadır. TUS kapsamındaki projeler için 200 Kilometre mesafedeki ya da aynı ildeki mühendislerin eserleri onaylanacak olsa da TUS kapsamında olmayan projelerde böyle bir kısıt dahi yoktur ve Türkiye'nin herhangi bir yerindeki mühendisin projesinin de teknik olarak yeterli olması durumunda onaylanması gerekir. Bazı kişisel nedenlerle Oda yönetimi hakkında şu ana kadar suç duyurusu ya da başkaca bir şikâyette bulunmadım. 3-4 aydır sürmekte olan uygulama öncesinde her şey olması gerektiği gibi idi."*

Yapılan bu görüşmelerde, ... ve ... Ortaca, Fethiye ve Köyceğiz'deki mühendis ve mimarlar odası ilçe temsilciliklerinin üyeleri dışındaki proje sahiplerinin proje onaylarını fiilen geciktirerek faaliyetlerini zorlaştırdıklarını iddia etmektedir. Kurul Kararı uyarınca başlatılan önaraştırma safhasında her iki temsilcilikten üyeleri

10-52/999-360

dışındaki mühendislerin yapmış oldukları onaylı proje sayıları istenmiştir. Bu bilgiler üzerine hazırlanan tablolar aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: TMMOB Makina Mühendisleri Odası Denizli Şubesi

Üye Ad-Soyad	Bağlı Bulunduğu İlçe	İlçe Dışından Onaylanmış Proje Sahibi Adı-Soyadı	Proje Onay Tarihi
Karel Erol Depolo	Ortaca	Mustafa Toksöz	27.1.2010
Mesut İlhan	Ortaca	Erdem Öztürk	3.2.2010
Hasan Karaçelik	Ortaca	Hilmi Hakan Göçer	17.3.2010
Tolga Yıldırım	Ortaca	Mehmet Ziya Türker	14.4.2010
Mustafa Salih Güngör	Dalaman	Nurgül Dindaruk	21.4.2010
Nazan Dağcı	Köyceğiz	Mehmet Nazlı Bafalı	12.5.2010
Hilal Tanyıldızı	Ortaca	Erkan Karigin	12.5.2010
Emrah Ayyıldız	Ortaca	Hilmi Hakan Göçer	26.5.2010
Murat Özkoç	Dalaman	Abdülkadir Aktar	24.6.2010
Olca Emir	Ortaca	Ali Ulvi Avanoğlu	2.7.2010
Nejat Ülgen Şenel	Köyceğiz	Mehmet Nazlı Bafalı	2.7.2010
Altan Polat Beslek	Dalaman	Hilmi Hakan Göçer	7.7.2010
Mahmut Yurtseven	Ortaca		
Caner Emeksiz	Ortaca		
Ömür Tanyıldızı	Ortaca		
Süreyya Çakıroğlu	Ortaca		

90

Tablo 2: TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Denizli Şubesi

Üye Ad-Soyad	Onaylanmış Proje Sayısı*	İlçe Dışından Onaylanmış Proje Sahibi Adı-Soyadı	Onaylanmış Proje Sayısı*	Son Proje Onay Tarihi*
Sedat Tunçer	33	Suat Türk	21	7.7.2010
Baki Arık	0	Hüseyin Turgut	2	14.1.2010
İsrafil Güler	22	Hasan Akmazoğlu	10	15.7.2010
Orhan Akıntürk	10	Türker Özcan	50	17.5.2010
Reşat Kundakçı	73	Gündüz Pirincioğlu	16	14.7.2010
Ümit Ercan Kara	62	Mehmet Kürşad	4	17.6.2010
Akif Kutlu	49	Arif Hasan Güven	1	19.2.2010
Gürol Güler	83	Ünay Afyonlu	2	10.3.2010
Ayşe Gül Ersoy	8	Hamdi Ercan	1	29.3.2010
Erdem Yerbağ	20	Umut Bakır	13	25.6.2010
Müfit Olgun	41	Murat Ulaş	1	19.4.2010
Bahadır Tunçer	43	Caner Karakulak	1	21.4.2010
Erhan Ergün	5	Harun Çelik	2	13.5.2010
		Veli Önver	3	3.6.2010
		Yasemin Öztürk	1	17.6.2010
		Gürkan Sular	1	17.6.2010
		Alpay Şükrü Toker	1	1.7.2010
		Ahmet Ercan	1	1.7.2010

* Veriler 7.1.2010-15.7.2010 tarihleri arasındaki zaman diliminde gerçekleşen rakamlardır.

10-52/999-360

TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi'nden gelen yazı ve eklerindeki bilgiler ise aşağıdaki gibidir:

100 - Mimarlar Odası'na bağlı birimlerin uygulamalarının yürürlükte olan yasa ve yönetmeliklere uygunluğu Mimarlar Odası Ana Yönetmeliği hükümlerine göre, yetkili Oda organları eli ile denetlenmekte olup, 6235 sayılı "Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu" çerçevesinde yaptırımlar uygulanabilmekte ve aykırı uygulama yapan birimler hakkında görevden alma kararları verilmektedir. Nitekim geçmiş yıllarda havuz sistemi gibi uygulamalarda bulunan bir temsilciliğimiz hakkında görevden alma kararı verilmiştir.

- Mimarlar Odası mesleki denetim uygulamalarını 2.6.2005 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği" kurallarına uygun olarak yürütmektedir. Anılan Yönetmelik kurallarına uygun olarak mesleki denetim uygulamalarının sürdürülmesi, kota vb. kısıtlamalarının kaldırılması konusunda birimler uyarılmaktadır.

110 Yazı ekindeki toplantı tutanaklarından, İstanbul Büyükşehir Şubesine kayıtlı üye ... Mimarlar Odası İskenderun temsilciliğinin mesleki denetim uygulamaları ile ilgili şikâyeti konusunda yapılan incelemeler sonucunda, temsilciliğin mesleki denetim uygulamaları konusunda onay için dışarıdan gelen projelere zorluk çıkardığı ve havuz sistemi kapsamında ayrı bir banka hesabına para yatırılarak bu paranın belli bir süre tutulmasını istediğinin tespit edildiği ve Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği uyarınca temsilcilik yönetim kurulunun görevden alındığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, Mimarlar Odası 29.6.2010 tarihinde gönderdiği yazıda tüm şube ve temsilcilikleri yönetmeliklere aykırı olarak kota vb. uygulamaların yapılmaması konusunda uyarılmaktadır.

120 Somut olayda, önaraştırma kapsamında mühendis odaları temsilciliklerinden alınan ve Tablo 1 ve Tablo 2'de yer alan bilgiler, başvuru sahibinin, ilçe dışından gelen projelerin onaylanmadığı iddiasını destekleyici nitelikte değildir. Her iki mühendis odasının da temsilcilik dışındaki mühendislerin projelerini yakın zamana kadar onayladıkları görülmektedir. Öte yandan, projelerin onayının geciktirilerek fiili bir zorlaştırmada bulunduğu iddiasına bakıldığında ise, bu gecikmelerin teknik eksikliklerden mi kaynaklandığı yoksa rekabetin kısıtlanması amacıyla mı yaşandığı sorusu gündeme gelmektedir. Ancak böyle bir durumda, mühendis ve mimar odaların kendi iç düzenlemelerinde bu tür fiili zorlaştırma eylemlerine karşı yaptırımlar bulunmaktadır. Dolayısıyla somut olaydakine benzer şikâyetlerin 130 TMMOB bünyesindeki ilgili birimlere aktarılmasıyla çözümlenmesinin daha sağlıklı, etkin ve hızlı çözümler üreteceği değerlendirilmektedir.

Yukarıda yer verilen deliller ve değerlendirmeler sonucu Muğla ili Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz ilçelerinde faaliyet gösteren makina ve elektrik mühendislerinin bağlı oldukları Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası bünyesinde havuz sistemi kurarak, sistem dışında faaliyet gösteren mühendislerin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

10-52/999-360

140 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.